

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW WOJSK LOTNICZYCH I OPK

ASG WP wewn. 3952/85

~~SECRET~~

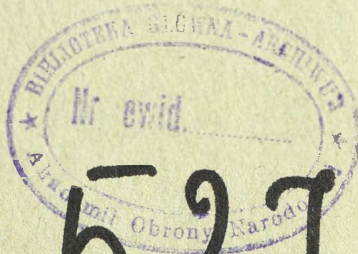
~~SECRET~~

Egz. Nr. 1

Plk dypl. mgr Witold BEDNARCZYK

TYŁY WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ
KRAJU
SKRYPT

47527

WARSZAWA

1985

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW WOJSK LOTNICZYCH I OPK

ASG WP wewn. 3952/85

~~SECRET~~
~~SECRET~~

~~SECRET~~

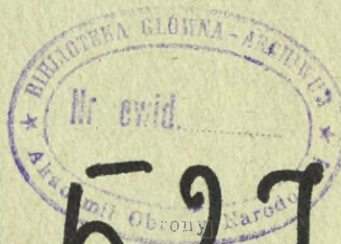
000 Nr. 1

Płk dypl. mgr Witold BEDNARCZYK

TYŁY WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

SKRYPT

47527

WYDZIAŁ WOJSK LOTNICZYCH I OPK
KATEDRA TAKTYKI TYŁÓW WOJSK LOTNICZYCH I OPK

ASG WP wewn. 3952/85

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

JAWNE
LUBUSZEWEGO

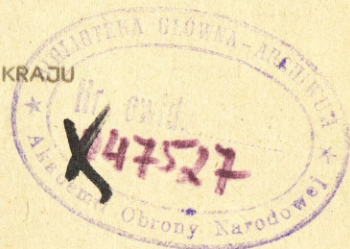
~~TOP SECRET~~
000 nr .1

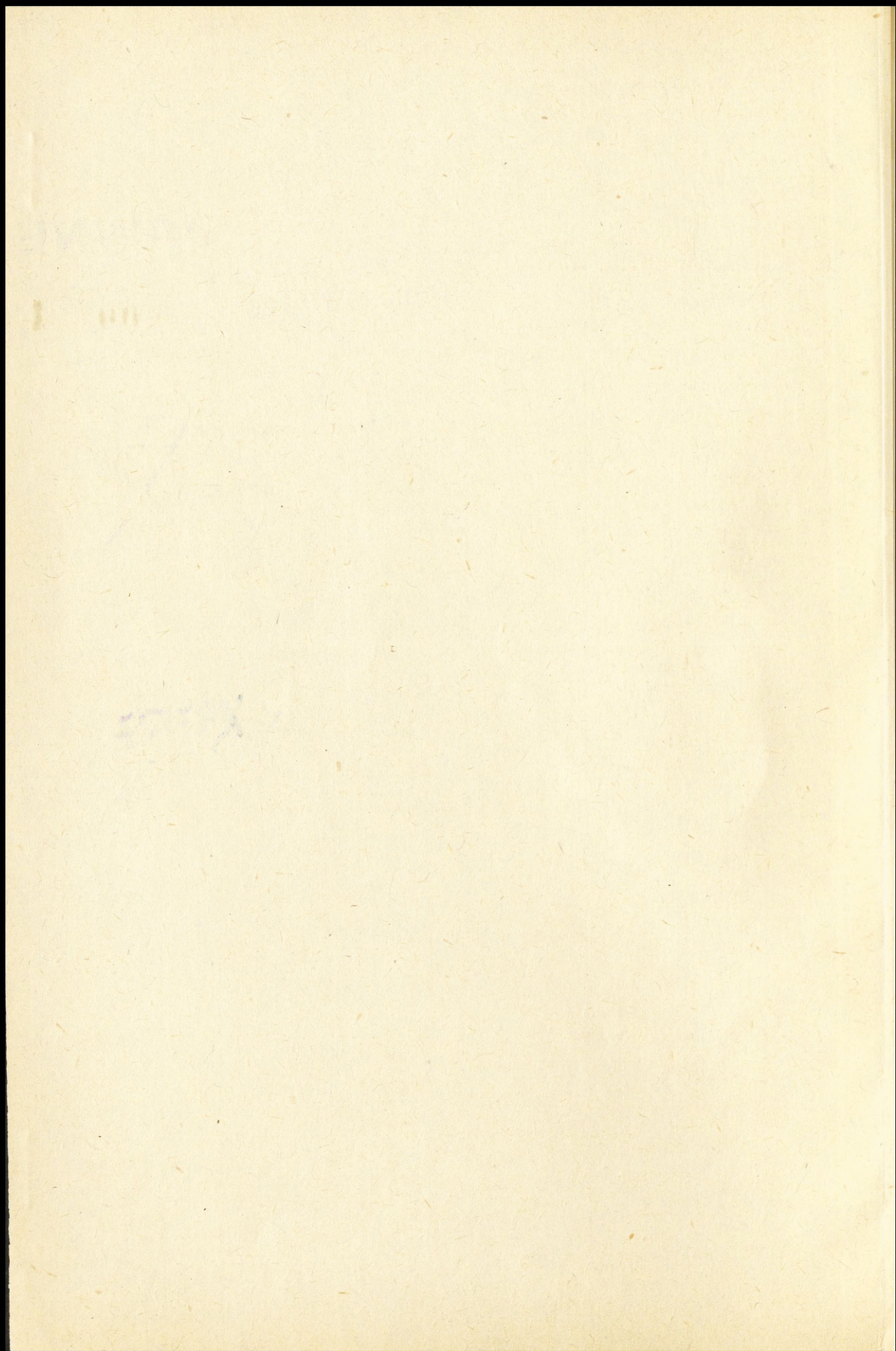

płk dypl.mgr Witold BEDNARCZYK

TYŁY WOJSK OBRONY POWIETRZNEJ KRAJU

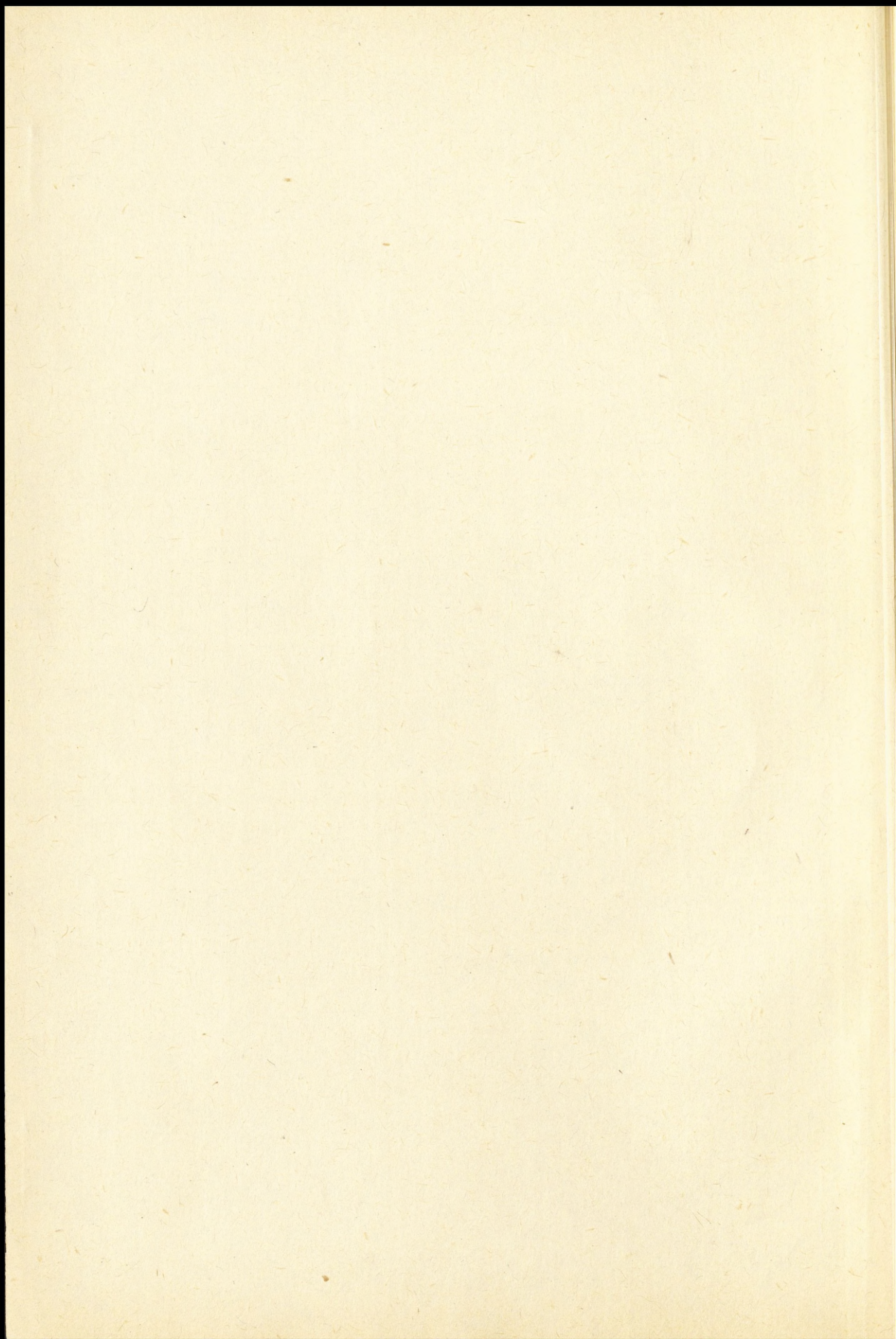
Skrypt

Spis treści

	Str.
Wstęp	5
I. Przeznaczenie, zadania i struktura organizacyjna tyłów wojsk OPK	5
1. Przeznaczenie i zadania tyłów wojsk OPK	5
2. Struktura organizacyjna tyłów wojsk OPK	7
II. Ugrupowanie tyłów wojsk OPK	11
III. Wybrane problemy zabezpieczenia tyłowego wojsk OPK	13
1. Zabezpieczenie materiałowe	13
2. Zabezpieczenie lotniskowe	16
3. Zabezpieczenie medyczne	18
IV. Zabezpieczenie tyłowe manewru	19
1. Zabezpieczenie manewru lotniskowego oddziałów lotniczych OPK	20
2. Zabezpieczenie manewru jednostek rakietowych i radiotechnicznych	22
V. Zasady dowodzenia /kierowania/ tyłami wojsk OPK	22

WSTĘP

Utrzymanie wojsk OPK w stałej gotowości do działań bojowych możliwe jest pod warunkiem zrealizowania wielu przedsięwzięć i czynności wchodzących w zakres zabezpieczenia działań bojowych tych wojsk.

Jednym z tego zakresu przedsięwzięć jest zabezpieczenie tyłowe zrealizowane przez organa i jednostki tyłowe wchodzące organicznie w skład wojsk OPK oraz poszczególnych okręgów wojskowych, zarówno w okresie poprzedzającym działania bojowe, jak i w czasie ich prowadzenia.

I. PRZEZNACZENIE, ZADANIA I STRUKTURA ORGANIZACYJNA TYŁÓW WOJSK OPK.

1. Przeznaczenie i zadania tyłów wojsk OPK

Zasadniczym przeznaczeniem tyłów wojsk OPK jest terminowe zaspakajanie potrzeb związków i oddziałów wojsk OPK pod względem materiałowym, lotniskowym, medycznym, transportowym i gospodarczo-żyłowym oraz rozwiązywanie problemów z zakresu eksploatacji sprzętu technicznego będącego w wyposażeniu poszczególnych służb i pododdziałów tyłowych tych wojsk i utrzymania go w odpowiedniej sprawności technicznej.

Do głównych zadań tyłów wojsk OPK należy zaliczyć :

- zabezpieczenie pod względem tyłowym osiągania wyższych stanów gotowości bojowej oraz rozśrodkowania jednostek bojowych;
- gromadzenia i przechowywanie określonych zapasów materiałowych i sprzętu;
- utrzymanie w stałej gotowości eksploatacyjnej sieci lotniskowej /lotnisk, dol, lądowisk/ zapewniającej oddziałom lotniczym odpowiednie warunki bazowania, rozmieszczenia i prowadzenia działań bojowych;

- bezpośrednie zabezpieczenie tyłowe działań bojowych na lotniskach /miejscach/ bazowania oddziałów lotniczych OPK oraz w rejonach ugrupowania jednostek rakiетowych, radiotechnicznych i innych;

- zabezpieczenie pod względem tyłowym manewru lotniskowego oddziałów lotniczych oraz manewru jednostek rakiетowych i radiotechnicznych OPK;

- organizowanie i realizowanie przedsięwzięć z zakresu medycznego zabezpieczenia stanu osobowego wojsk OPK;

- organizowanie i realizowanie obsługi gospodarczo-bytowej wojsk OPK;

- organizowanie obrony i ochrony sieci lotniskowej, bazy materiałowej oraz urządzeń i obiektów tyłowych wojsk OPK;

- szkolenie stanów osobowych tyłów oraz systematyczne odtwarzanie zdolności pododdziałów i urządzeń tyłowych do realizacji swych zadań.

Podstawą realizacji wymienionych zadań z zakresu zabezpieczenia tyłowego wojsk jest decyzja dowódcy Wojsk OPK.

Gotowość wojsk OPK do natychmiastowego rozwinięcia intensywnych działań bojowych na wypadek konfliktu zbrojnego uzależniona jest n.in. od gotowości tyłów w okresie poprzedzającym wybuch wojny.

Gotowość do zabezpieczania działań bojowych wojsk OPK tyły osiągają poprzez spełnienie takich wymagań jak:

- osiągnięcie i utrzymanie zdolności do zabezpieczania manewru lotniskowego na lotniska zapasowe /manewru/ z jednoczesną obsługą lotów samolotów;

- posiadanie rozwiniętej bazy materiałowej /stacjonarnej i polowej/ zapewniającej maksymalne ograniczenie ewentualnych strat spowodowanych działalnością lotnictwa oraz innych środków napadu powietrznego przeciwnika;

- posiadanie niezbędnej ilości interwencyjnych środków transportowych w celu stworzenia warunków do manewrowania zapasami oraz możliwości doraźnego wspierania wojsk środkami materiałowymi na wypadek dezorganizacji transportu kolejowego;

- uniezależnienie się w maksymalnym stopniu od transportu kolejowego;

- zdolność do sprawnego likwidowania skutków uderzeń przeciwnika zarówno przy użyciu środków konwencjonalnych jak i bmar oraz zwalczania grup dywersyjnych;

- posiadanie z awczasu opracowanych planów tyłowego zabezpieczenia działań bojowych jednostek wojsk OPK;

- posiadanie własnej łączności kierowania tyłami w sieci dowodzenia i powiadamiania wojsk OPK.

Powyższe wymagania, od realizacji których zależy gotowość tyłów do zabezpieczenia działań bojowych wojsk OPK, obligują te wojska do posiadania już w czasie pokoju odpowiednio rozwiniętych i wyposażonych tyłów, o takiej strukturze organizacyjnej, która bez dodatkowej reorganizacji umożliwi spełnienie zadań z zakresu zabezpieczenia działań tych wojsk podczas wojny.

Jest to podstawowy warunek, jaki powinien spełniać system zabezpieczenia tyłowego wojsk OPK, w okresie osiągnięcia stanu pełnej gotowości bojowej i w toku działań bojowych.

2. Struktura organizacyjna tyłów wojsk OPK.

Przeznaczenie i zadania stawiane tyłom wojsk OPK stanowią podstawę do określania ich składu i struktury organizacyjnej.

Tyły wojsk OPK składają się z centralnych i pośrednich organów dowodzenia oraz określonej liczby jednostek /urządzeń, pododdziałów/ tyłowych.

A. CENTRALNE TYŁOWE ORGANA DOWODZENIA

Do centralnych tyłowych organów dowodzenia DW OPK zalicza się: sztab służb technicznych i zaopatrzenia oraz szefostwa, oddziały i wydziały poszczególnych służb tyłowych.

1. Sztab służb technicznych i zaopatrzenia.

W skład sztabu służb technicznych i zaopatrzenia wchodzi następujące struktury:

- a/ oddział organizacji planowania i szkolenia;
- b/ wydział komunikacji wojskowej.

Do zasadniczych zadań sztabu służb technicznych i zaopatrzenia należy zaliczyć: planowanie przedsięwzięć z zakresu organizacji tyłów i zabezpieczenia tyłowego jednostek, zbieranie, studiowanie oraz opracowywanie danych i propozycji dotyczących stanu oraz możliwości tyłów w zakresie realizacji zabezpieczenia tyłowego wojsk OPK; organizację szkolenia specjalistycznego stanów osobowych tyłów; opracowywanie podstawowych dokumentów dotyczących organizacji i pracy tyłów; przekazywanie zadań wykonawcom z zakresu zabezpieczenia tyłowego wojsk OPK; kontrolę ich realizacji; organizację okresowej kontroli stanu tyłów i realizacji przez nie swych zadań; nadzór nad przebiegiem osiągania wyższych stanów gotowości bojowej przez tyły wojsk OPK oraz nad przebiegiem zabezpieczenia tyłowego osiągania wymienionych stanów przez wojska OPK w całości.

2. Szefostwa, oddziały /wydziały/ i służby.

Oprócz sztabu służb technicznych i zaopatrzenia w skład tyłowych organów dowodzenia DW OPK wchodzi następujące struktury:

- a/ oddział zaopatrzenia lotniczo-technicznego
- b/ szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki;
- c/ szefostwo służby samochodowej;
- d/ kwatermistrzostwo:
 - szefostwo służby mps;
 - oddział inżynierjno-lotniskowy;
 - wydział nadzoru intendenckiego;
 - wydział budownictwa i zakwaterowania;
 - wydział wczasowo-turystyczny.
- e/ Szefostwo służby zdrowia.

Wymienione elementy są organami zastępcy dowódcy wojsk OPK do spraw techniki i zaopatrzenia w dziedzinie planowania i organizacji poszczególnych rodzajów zabezpieczenia i obsługi wojsk OPK.

B. POŚREDNIE TYŁOWE ORGANY DOWODZENIA

Do pośrednich tyłowych organów dowodzenia wojsk OPK zalicza się tyłowe elementy dowodzenia korpusów OPK.

W skład tyłowych elementów dowodzenia korpusu OPK wchodzi następujące struktury:

1. Wydział organizacyjno- szkoleniowy.
2. Wydział zaopatrzenia lotniczo-technicznego.
3. Wydział służby samochodowej;
4. Wydział sprzętu uzbrojenia i elektroniki.
5. Kwatermistrzostwo:
 - wydział inżynieryjno-lotniskowy;
 - wydział służby mps;
 - wydział nadzoru kwatermistrzowskiego.
6. Wydział służby zdrowia.

Wymienione elementy są organami zastępcy dowódcy korpusu OPK do spraw techniki i zaopatrzenia, w dziedzinie planowania i organizacji poszczególnych rodzajów i obsługi jednostek korpusu OPK.

C. JEDNOSTKI TYŁOWE

Każdy dowódca, odpowiednio do szczebla dowodzenia, dysponuje określonymi siłami i środkami przeznaczonymi do realizacji procesu zabezpieczenia tyłowego działań bojowych.

W zależności od podporządkowania rozróżniamy jednostki /urządzenia/ tyłowe podległe bezpośrednio dowództwu wojsk OPK, jednostki /urządzenia/ tyłowe podległe bezpośrednio poszczególnym korpusom OPK oraz pododdziały i służby tyłowe bezpośrednio zabezpieczające działania bojowe jednostek wojsk OPK.

Do jednostek /urzędzeń/ tyłowych podległych bezpośrednio dowództwu wojsk OTK należą:

- składnica mps;
- składnica techniczna;
- warsztaty techniczne;
- ruchomy warsztat remontu samochodów;
- ośrodek metrologii;
- laboratorium mps;
- polowe laboratorium mps;
- ruchome warsztaty naprawy sprzętu mps;

Do jednostek /urzędzeń/ tyłowych podległych bezpośrednio dowództwu korpusu OTK należą:

- składnica sprzętu lotniczo-technicznego;
- warsztaty techniczne;
- kompania transportowa;
- kompania dowozu mps;
- kompania dowozu RMM;
- kompanie remontu lotnisk /2-3/;
- pluton samochodów sanitarnych;
- polowa stacja wytwarzania tlenu i azotu;
- polowy warsztat lotniczy.

Do pododdziałów i służb bezpośrednio zabezpieczających działania bojowe oddziałów /pułków/ lotniczych OTK należą: bataliony zaopatrzenia i służby techniczne pułków.

W każdej jednostce wojsk raketowych i radiotechnicznych OTK są elementy tyłowe jak: kwatermistrzostwo, służba samochodowa, służba uzbrojenia, służba zdrowia i inne wchodzące organizacyjnie w skład tych jednostek i przeznaczone do ich bezpośredniego zabezpieczania tyłowego.

II. UGRUPOWANIE TYŁÓW WOJSK OPK

Ciągłość zabezpieczenia działań bojowych oddziałów i związków taktycznych wojsk OPK pod względem tyłowym, w znacznej mierze zależy od właściwego ugrupowania i rozmieszczenia oddziałów, pododdziałów i urządzeń tyłowych.

Przez pojęcie "ugrupowanie elementów tyłowych" należy rozumieć przyjęte, zgodnie z decyzją dowódcy, rozmieszczenie oddziałów pododdziałów i elementów tyłowych przed rozpoczęciem działań bojowych oraz w ich toku - odpowiednio do zaplanowanego ugrupowania związków i oddziałów bojowych.

Rozmieszczenia każdego elementu tyłowego powinno zapewnić dogodne warunki do dowozu środków materiałowych, pracy, obrony i ochrony oraz dowodzenia.

Ugrupowanie i rozmieszczenie poszczególnych elementów tyłowych powinno być uaktualnione, w zależności od zmian zachodzących w ugrupowaniu bojowym wojsk.

Elementami ugrupowania tyłów lotnictwa myśliwskiego OPK są bataliony zaopatrzenia i służby techniczne poszczególnych oddziałów lotniczych przeznaczone do bezpośredniego zabezpieczenia ich działań bojowych. Natomiast bazę na której ugrupowuje się oddziały lotnicze stanowią lotniska, których każdy plm OPK ma z reguły dwa, a w niektórych przypadkach nawet trzy /lotnisko stałego bazowania oraz jedno, dwa zapasowe, manewru, drogowy odcinek lotniskowy/.

Elementami ugrupowania tyłów jednostek wojsk rakietowych i radiotechnicznych są służby kwatermistrzowskie, samochodowa, uzbrojenia, zdrowia i inne realizując zaopatrywanie. Nie otrzymują one jednak swoich rejonów tyłowych tak jak jednostki ogólnowojskowe, lecz rozmieszczają swoje elementy wewnątrz ugrupowania bojowego własnej jednostki, w miejscach wyznaczonych przez dowódcę, zapewniających dogodne rozmieszczenie i właściwe zaopatrywanie oraz obsługę gospodarczo-bytową prowadzących działania bojowe pododdziałów.

w kształcie działalności bojowej wojsk OPK duże znaczenie ma właściwe ugrupowanie i rozmieszczenie samodzielnych jednostek /urządzeń/ tyłowych podległych bezpośrednio DW OPK lub KOPK jak: składnice, warsztaty, pododdziały transportowe, polowe stacje wytwarzania tlenu itp.

Spośród wymienionych istotne znaczenie ma odpowiednie rozmieszczenie składnic podległych bezpośrednio DW OPK oraz KOPK, ze względu na ich wielkość, a także rodzaje przechowywanych przez nie środków materiałowych i sprzętu. Ponieważ aktualnie składnice rozmieszczone są z reguły w obrębie miast - co uzależnione jest od istniejącej już infrastruktury lecz nie odpowiada określonym wymaganiom okresu wojennego - w wypadku zagrożenia istnieje konieczność przeorganizowania składnic na system polowy. W tym celu na przykład, każdej składnicy sprzętu lotniczo-technicznego KOPK wyznacza się zapasowe rejonu rozmieszczenia w odpowiedniej odległości od miejsca stałej dyslokacji do których to, w określonym okresie osiągnięcia pełnej gotowości bojowej przez wojska OPK, rozśrodkowuje się przynajmniej 50% przechowywanych przez tę składnicę zapasów.

Pozostałe pododdziały i urządzenia tyłowe wojsk OPK /KOPK/ rozmieszczone są z reguły w rejonach bazowania i rozmieszczenia obsługiwanych jednostek, bądź też w pobliżu źródeł zaopatrywania. I tak na przykład, takie pododdziały i urządzenia tyłowe jak: polowe stacje wytwarzania tlenu i azotu, kompanie dowozu mps, polowe warsztaty lotnicze, powinny być rozmieszczone przy pułkach lotniczych, kompanie transportowe przy składnicach sprzętu lotniczo-technicznego KOPK a warsztaty techniczne w rejonie większego zgrupowania jednostek danego KOPK. Uzależnione jest to do jakiego rodzaju wojsk OPK one należą i kogo zabezpieczają, a także od odległości od zabezpieczanych jednostek bojowych.

III. WYBRANE PROBLEMY ZABEZPIECZENIA TYŁOWEGO WOJSK OPK

1. Zabezpieczenie materiałowe

Zabezpieczenie materiałowe wojsk OPK jest przedsięwzięciem o szerokim zakresie i kompleksowym charakterze rzutującym w zasadniczy sposób na przebieg i wyniki działań bojowych jednostek wojsk OPK.

Cały proces zabezpieczania materiałowego przebiega w sposób scentralizowany. Ze względu na różnorodny charakter potrzeb materiałowych, proces zabezpieczenia materiałowego wymaga skoordynowanego działania wszystkich służb i organów zaopatrujących. Organem koordynującym w tym zakresie, jest sztab służb technicznych i zaopatrzenia DW OPK.

Do zasadniczych przedsięwzięć z zakresu zabezpieczenia materiałowego zalicza się planowanie potrzeb środków materiałowych i sprzętu, gromadzenie i utrzymywanie odpowiednich zapasów materiałowych oraz właściwe ich urzutowanie na poszczególnych ogniwach zaopatrywania, systematyczny dowóz środków materiałowych, organizowanie pracy komórek i organów zaopatrywania DW OPK, KOPK, związków taktycznych i oddziałów oraz składnic szczebla centralnego /DW OPK/ i pośredniego /KOPK/.

Ważnym przedsięwzięciem z zakresu zabezpieczenia materiałowego jest zorganizowanie odpowiedniej bazy materiałowej wojsk OPK, którą powinna spełniać dwa podstawowe wymagania, a mianowicie: powinna być odporna na działanie przeciwnika /z powietrza i ziemi/ oraz powinna zapewnić możliwość dostarczania /przerzutu/ środków materiałowych ze źródeł zaopatrywania do lotnisk, stanowisk rakiet oraz pododdziałów radiotechnicznych, a w razie potrzeby - z jednego pododdziału do drugiego danej jednostki.

Zaopatrywanie w wojskach OPK w poszczególne rodzaje środków materiałowych i sprzęt, odbywa się w dwóch kanałach:

a/ w kanale wojsk OPK - zaopatrywanie w rakiety, w sprzęt: techniczno-rakietowy, radiolokacyjny i radiotechniczny, łączności i ubezpieczenia lotów lotniczo-techniczny, elektrogazowy w amunicje lotniczą, paliwa lotnicze, samochodowo-tractorowe i produkty specjalne, rakietowe materiały napędowe, umundurowanie lotni-

czo, lotniczo-techniczne i specjalne, i inne środki. Obowiązek zaopatrywania wojsk w wymienione środki spoczywa na służbach technicznych i zaopatrzenia wojsk OPK.

b/ W kanale ogólnowojskowym - zaopatrywanie w uzbrojenie i amunicję strzelecką i artyleryjską, sprzęt i materiały służby samochodowej, sprzęt łączności ogólnowojskowej, chemiczny, sprzęt i materiały inż.-sap., materiały topograficzne, medyczo-sanitarne polit. i kulturalno-oświatowe, żywność i sprzęt służby żywnościowej, umundurowanie ogólnego przeznaczenia, materiały i sprzęt służby mundurowej, sprzęt i materiały kaaterunkowe itp. W wymienione środki materiałowe i sprzęt jednostki wojsk OPK zaopatrywane są przez właściwe okręgi wojskowe.

W odniesieniu do całokształtu spraw związanych z zaopatrywaniem w tym kanale, szczebel dowództwa wojsk OPK i korpusu OPK sprawuje tylko nadzór i kontrolę użytkowania sprzętu i materiałów przez jednostki wojsk OPK oraz koordynuje sprawy związane z zaopatrywaniem.

Ogólnie biorąc, zaopatrywanie w kanale wojsk OPK realizowane jest w następujących ogniwach: przemysł - składnice centralne /COZ/ - składnice wojsk OPK - składnice sprzętu lotniczo-techn. KOPK - oddziały wojsk OPK. W niektórych jednak przypadkach może mieć miejsce pewne odstępstwo od tej zasady /pominięcie jednego z ogniw pośrednich/, z uwagi na konkretną sytuację bojową i wynikającą z niej potrzeby.

Zaopatrywanie w środki materiałowe i sprzęt typu ogólnowojskowego realizowane jest w ogniwach: składnice okręgów wojskowych - oddziały gospodarcze wojsk OPK. W odniesieniu do paliw samochodowo - traktorowych zaopatrywanie może przebiegać w relacji: składy Zakładów Gospodarki Produktami Naftowymi /CPN/ - oddziały gospodarcze wojsk OPK

W celu niedopuszczenia do przerw w zaopatrywaniu, jednym z ważnych przedsięwzięć zabezpieczenia materiałowego jest gromadzenie i utrzymywanie odpowiednich zapasów środków materiałowych. Dąży się, aby były wojskOPK dysponowały możliwie dużymi zapasami środków odpowiednio urzutowanymi i rozśrodkowanymi.

Podstawowym warunkiem sprawnego zaopatrywania jednostek wojsk OPK jest sukcesywny dowóz środków materiałowych, oparty na kompleksowym wykorzystaniu transportu.

Przyjmuje się, że dowóz w wojskach OPK z centralnej bazy materiałowej /COZ/ oraz bazy materiałowej wojsk OPK do korpuśnej i taktycznej /oddziały gospodarcze/ realizowany będzie w zasadzie transportem kolejowym, ze względu na dyslokację oddziałów i związków wojsk OPK na terenie kraju i ich względnie stacjonarny charakter działań. Ponieważ może on jednak przebiegać w warunkach zakłóceń spowodowanych oddziaływaniem przeciwnika na węzły komunikacyjne mosty i obiekty kolejowe, planuje się również wykorzystywanie do dowozu transportu samochodowego szczebla operacyjno-taktycznego /KOPK/ mając w tym celu, odpowiednie siły i środki.

Nie wchodząc w szczegóły można przyjąć, że dowóz środków materiałowych i sprzętu z bazy materiałowej wojsk OPK do taktycznej bazy materiałowej będzie się odbywał prawdopodobnie w taki sposób, że transport kolejowy przejmie na siebie 60-70% przewozów, a transport samochodowy 30-40% przewozów. Wyjątek mogą tu stanowić paliwa, które będą dowożone transportem samochodowym, szczególnie ze składów Zakładów Gospodarki Produktami Naftowymi /CPN/ bezpośrednio do jednostek wojsk OPK, na lotniska.

Dowóz środków materiałowych i sprzętu z korpuśnej bazy materiałowej na lotniska i do jednostek wojsk OPK realizowany będzie w zasadzie, transportem samochodowym.

Do dowozu niektórych środków materiałowych w wojskach OPK może być wykorzystywany także transport powietrzny. Wynikać to może z pilnej potrzeby zaopatrzenia jednostek w określone środki materiałowe. Dotyczyć to będzie takich środków materiałowych, jak amunicja lotnicza, a szczególnie rakiety "P-P".

Jako zasadę dowozu w wojskach OPK przyjmuje się dowóz "od siebie". Oznacza to, że dowódca szczebla wyższego stawiając zadania dowódcom szczebla niższego obowiązany jest zapewnić dostawę środków materiałowych i sprzętu potrzebnego do wykonania postawionego zadania. Jednakże w konkretnych warunkach, w wojskach OPK, ze względu na specyfikę ich dyslokacji i działania na terenie własnego kraju, często niewielkich odległości jednostek od źródeł

zaopatrzenia, będzie stosowana zasada dowozu "na siebie" tj. własnym transportem oddziałów. Szczególnie w wypadku ograniczonych możliwości transportowych danego korpusu OPK.

Sprawa organizacji dowozu środków materiałowych jest ściśle związana ze stanem i przepustowością dróg. Tyłom wojsk OPK z reguły nie wyznacza się określonych dróg samochodowych. Mogą one, w zasadzie, wykorzystywać wszystkie drogi istniejące w danym rejonie, a ważniejsze - po uprzednim uzgodnieniu ze służbą komunikacji wojskowej danego okręgu wojskowego. Jednak możliwości korzystania z dróg w rejonie obrony danego korpusu OPK mogą być okresowo ograniczone, szczególnie w początkowym okresie wojny, kiedy to korzystać z nich będą przegrupowujące się wojska własne i sojusznicze. Drogi mogą być także zablokowane przez ewakuującą się ludność cywilną. Stąd też, aby uniknąć przerw w dowozie i jego dezorganizacji z przyczyn wymienionych, powinno się przewidywać z awansu zapasowe drogi dowozu pamiętając, że będą to drogi drugorzędne a to wpłynie na wydłużenie dowozu.

Należy, w tej sytuacji, również znać aktualną sytuację drogową oraz na bieżąco uzgadniać wykorzystanie dróg z centralnymi i okręgowymi organami komunikacji drogowej.

Ważnym zagadnieniem, w czasie działań bojowych jest bezpośrednio zabezpieczenie materiałowe jednostek wojsk OPK, a szczególnie oddziałów lotniczych. Zasady realizacji tych przedsięwzięć i czynności nie odbiegają w gruncie rzeczy od zasad zabezpieczenia procesu szkoleniowego jednostek lotniczych OPK w czasie pokoju, z tym, że podczas wojny czynności te realizowane są w warunkach ciągłego zagrożenia i oddziaływania przeciwnika. Z tego też względu wydaje się, że nie celowe jest ich omawianie.

2. Zabezpieczenie lotniskowe.

Zabezpieczenie lotniskowe wojsk OPK polega na terminowym przygotowaniu i utrzymywaniu sieci lotniskowej w stałej gotowości eksploatacyjnej, w celu zapewnienia jak najlepszych warunków bazowania oddziałom lotniczym OPK. Sieć lotniskowa powinna umożliwiać takie ugrupowa-

nie lotnictwa OPK, aby maksymalną jego część można było wykorzystać na głównych kierunkach nalotu przeciwnika powietrznego.

Do sieci lotniskowej OPK zalicza się lotniska stałego bazowania, zapasowe i lotniska manewru /lotniska WLF będące w rejonie obrony IOPK/ oraz drogowe odcinki lotniskowe. Sieć taka powinna zapewnić rozśrodkowanie lotnictwa, jego bazowanie i możliwość manewru podczas działań bojowych oraz nieprzerwaną działalność bojową lotnictwa o każdej porze doby i roku. Zakłada się więc, że wojska OPK powinny dysponować taką liczbą lotnisk, aby każdy plm OPK oprócz lotniska stałego bazowania miał lotnisko zapasowe/rozśrodkowania/ oraz 1-2 lotniska manewru /drogowe odcinki lotniskowe/ zarówno celem rozśrodkowania jak i dogodnego prowadzenia działań bojowych.

Lotniska stałego bazowania są to lotniska na których plm OPK bazuje w czasie pokoju realizując proces szkolenia.

Lotniska zapasowe w lotnictwie OPK przydziela się pułkom lotniczym zawczasu /już w czasie pokoju/ i utrzymuje się je w stałej gotowości eksploatacyjnej. W tym celu utrzymuje się na nich już w okresie pokojowym, Komendy Lotnisk Zapasowych /KLZ/, których to zadaniem jest utrzymywanie lotnisk w stanie eksploatacyjnym i ciągłej gotowości do przyjęcia samolotów rozśrodkowującego się pułku i zabezpieczenia ich działań, do czasu przybycia na to lotnisko czołówki zaopatrzenia /rzutu naziemnego/ pułku. KLZ

Realizując manewr lotniskowy lotnictwo OPK może wykorzystywać, podczas działań bojowych, lotniska opuszczone przez jednostki wojsk lotniczych Frontu, które wyszły poza obszar kraju, które to lotniska są przydzielane poszczególnym korpusom OPK znajdując się w ich rejonie obrony. Lotniska te mogą być niezwłocznie wykorzystane przez lotnictwo OPK, bowiem znajdują się na nich Komendy Lotnisk Stałych /KLS/ z odpowiednim sprzętem i zapasami środków materiałowych. Ponieważ w początkowym okresie wojny wiele lotnisk może być zniszczonych, oddziały OPK mogą mieć przydzielone do wykorzystywania, zawczasu wybrane, odpowiednio przygotowane i utrzymywane odcinki dróg/autostrad/ jako drogowe odcinki lotniskowe /DOL/.

W celu zapewnienia ciągłości działań bojowych lotnictwa OPK służba lotniskowa ma za zadanie konserwację oraz naprawę istniejącej sieci lotniskowej siłami i środkami komand obsługi lotnisk, jako oddziałów wchodzących organicznie w skład batalionów

zaopatrzenia p/m OPK. W wypadku poważniejszych uszkodzeń lotnisk OPK podczas działań bojowych naprawy i remonty lotnisk realizowane są siłami kompanii remontu lotnisk poszczególnych korpusów OPK.

3. Zabezpieczenie medyczne

Zabezpieczenie medyczne organizuje się w celu utrzymania wysokiego stanu zdrowotnego składu osobowego wojsk OPK, udzielenie na czas pomocy porażonym i chorym oraz ich ewakuacji do zakładów leczniczych.

Wojska OPK nie mają własnej bazy szpitalnej stąd też porażonych i chorych ewakuują, celem hospitalizacji, do wojskowych i cywilnych zakładów leczniczych.

Do zasadniczych przedsięwzięć wykonywanych przez służbę zdrowia wojsk OPK należy zaliczyć:

- organizowanie zabezpieczenia medycznego lotów bojowych samolotów oraz kontrola okresowa personelu latającego;

- zabezpieczenie medyczne osób pracujących w warunkach szkodliwych dla zdrowia /działania mikrofal, promieniowanie jonizujące, akumulatorownie itp./;

- rozpoznanie pod względem sanitarno-epidemiologicznym rejonów dyslokacji wojsk OPK i współdziałania ze służbą zdrowia OPK w likwidowaniu wykrytych ognisk chorób zakaźnych;

- udzielanie na czas pomocy medycznej porażonym i chorym;

- udział w likwidacji skutków uderzeń biał w wypadku jej użycia;

- zaopatrywanie w leki i sprzęt sanitarny oddziałów i pododdziałów wojsk OPK.

Poza ogólnymi przedsięwzięciami organizowanymi i realizowanymi przez służbę zdrowia we wszystkich rodzajach wojsk, realizuje ona ponadto przedsięwzięcia w wojskach OPK specyficzne dla danego rodzaju wojsk, do których zalicza się:

a/ w lotnictwie myśliwskim OPK: organizowanie badań lekarskich, realizacja przedsięwzięć lotniczo-lekarskich, przygotowanie personelu latającego do badań okresowych, udział w działalności zespołu bezpieczeństwa lotów, oraz udział w zespołach badania przesłanek i przyczyn wypadków lotniczych. Oprócz tego, służba zdrowia w lotnictwie OPK sprawuje nadzór nad urządzeniami tlenowymi i ubiorami wysokościami dla personelu latającego, jakością tlenu lotniczego oraz organizacją i realizacją przedsięwzięć związanych z utrzymaniem na właściwym poziomie stanu zdrowia i kondycji psychofizycznej personelu latającego. Organizuje medyczne zabezpieczenie lotów i sprawuje nadzór nad żywieniem i wypoczynkiem personelu latającego.

b/ W wojskach raketowych OPK: bezpośredni nadzór medyczny procesu elaboracji rakiet pod kątem ochrony zdrowia, organizowanie badań okresowych personelu narażonego na działania czynników szkodliwych dla zdrowia, kwalifikowana pomoc lekarska w specyficznych dla tego rodzaju wojsk przypadkach i warunkach.

c/ W wojskach radiotechnicznych OPK: okresową kontrolę stanu zdrowia /badania profilaktyczne/ żołnierzy pracujących w bezpośrednim zasięgu mikrofal i promieniowania jonizującego, kontrola specjalnych ubiorów ochronnych itp.

Podczas działań bojowych służba zdrowia we wszystkich oddziałach i związkach taktycznych wojsk OPK rozwija punkty pomocy medycznej, zadaniem których jest udzielanie pomocy lekarskiej porażonym i chorym oraz ewakuowanie ich, w razie potrzeby, do najbliższych wojskowych i cywilnych zakładów leczniczych.

IV. ZABEZPIECZENIE TYŁOWE MANEWRU /ROZSZEROCZANIA/

Zabezpieczenie tyłowe manewru /przegrupowania/ jednostek wojsk OPK obejmuje zespół trudnych i skomplikowanych przedsięwzięć wynikających z konieczności jednoczesnego, równoległego wykonywania szeregu czynności, w warunkach niepełnego ukończenia oddziałów, związków taktycznych wojsk OPK w czasie pokoju, w stosunku do etatu czasu "W". Ponadto np. bataliony zaopatrzenia i służby techniczne plm OPK wykonują szereg ważnych dla gotowości bojowej przedsięwzięć w okresie zagrożenia lub w początkowym okresie woj-

ny, jak na przykład:

- materiałowo-techniczne i inżynierjno-lotnicze zabezpieczenie rozśrodkowania lotnictwa OPK na terytorium kraju /w tym skierowanie określonych sił i środków na lotniska zapasowe/;
- mobilizacyjne rozwinięcie;
- przyjęcia określonych lotnisk i KLS od Wojsk Lotniczych Frontu itp.

1. Zabezpieczenie manewru lotniskowego oddziałów lotniczych OPK.

Polega ono na operatywnym przetrzucaniu stosunkowo dużej ilości sprzętu obsługi lotów oraz środków materiałowych na nowe lotniska w ograniczonym czasie.

Uwzględniając stałe zagrożenie z powietrza i konieczność przeciwdziałania środkom napadu powietrznego z różnych kierunków można przyjąć, że manewr lotniskowy będzie przedsięwzięciem wykonywanym dość często. W zależności od sytuacji bojowej manewr lotnictwem OPK może być wykonywany:

- w celu przyjęcia dogodnego do działań bojowych ugrupowania bojowego lotnictwa;
- w celu rozśrodkowania pułków lotniczych OPK dla uniknięcia strat w razie zaatakowania lotnisk przez przeciwnika powietrznego;
- w przypadku zniszczenia lotnisk bazowania w tym czasie, kiedy samoloty znajdują się w powietrzu;
- w razie pogorszenia się warunków atmosferycznych, a stąd konieczności lądowania samolotów na sąsiednich lotniskach.

We wszystkich wymienionych przypadkach manewr może być wykonywany całością lub częścią sił pułków lotniczych.

Sprawne przeprowadzenie manewru lotniskowego przez jednostki lotnicze OPK w dużej mierze uzależnione będzie od możliwości tyłów wojsk OPK. Główne zadania w tym względzie wypełniają bataliony zaopatrzenia i służby techniczne pIm OPK poprzez komendy lotnisk zapasowych /KLZ/ i czajówki zaopatrzenia.

Po ogłoszeniu alarmu bojowego, decyzji odnośnie realizacji manewru lotniskowego, pułki lotnictwa myśliwskiego OPK powinny niezwłocznie przygotować, zgodnie z dokumentacją gotowości bojowej, część sił do wykonania zadania bojowego i do zabezpieczenia manewru lotniskowego rzutu bojowego, a część sił i środków naziemnych, przewidzianych planem manewru, skierować w rzucie naziemnym na lotnisko zapasowe.

Pierwszymi rzutami naziemnymi powinny być czołówki zaopatrzenia, których zadaniem jest dostarczenie odpowiedniej ilości sił i środków na lotniska zapasowe, celem zapewnienia tam możliwości bezpośredniego i pełnego zabezpieczenia tyłowego działań bojowych prowadzonych przez pułk /jego część/ z tego lotniska. Stan zabezpieczanych środków materiałowych /łącznie z zapasami utrzymywanymi przez KLZ/ powinien zabezpieczyć działania bojowe oddziałów lotniczych OPK /eskadry/, średnio w ciągu 2-3 dni.

Ze względu na istniejący stan sił i środków na lotniskach OPK i obecną organizację jednostek lotnictwa myśliwskiego OPK, czołówki zaopatrzenia organizuje się w dwóch rzutach:

○ - w skład pierwszego rzutu czołówki zaopatrzenia powinny wejść siły i środki bezpośrednio zaangażowane w doprowadzeniu pułku lotniczego OPK do stanu pełnej gotowości bojowej na lotnisku stałego bazowania;

○ - w skład drugiego rzutu czołówki zaopatrzenia wchodzi pozostałe siły i środki naziemnego zabezpieczenia przewidziane w planie manewru do przemieszczenia na lotnisko zapasowe.

Wymarsz pierwszego rzutu czołówki zaopatrzenia na lotnisko zapasowe powinien nastąpić natychmiast po osiągnięciu przez nią gotowości do wymarszu /1-1,5 godz./, po doprowadzeniu pułku do stanu pełnej gotowości bojowej, natomiast wymarsz drugiego rzutu czołówki powinien nastąpić po wylocie samolotów na lotnisko zapasowe i wyłączeniu się z czynności związanych z osiąganiem gotowości bojowej przez pułk na lotnisku stałego bazowania. W tej sytuacji na lotnisku stałego bazowania powinni pozostać odpowiednie siły i środki niezbędne do zabezpieczania działań bojowych części sił plm OPK, które na nim pozostały i prowadzą z niego działania bojowe.

W przypadku gdyby zaszła potrzeba przeprowadzenia manewru na lotniskach na których nie ma KLZ, lub na dol, muszą być tam skierowane, odpowiednio wcześniej, określone siły i środki naziemnego zabezpieczenia /czołwaka zaopatrzenia, grupa MTZ/ celem przygotowania lotnisk i stworzenia tam niezbędnej bazy materiałowej.

2. Zabezpieczenie manewru jednostek raketowych i radiotechnicznych.

Zabezpieczenie tyłowe manewru jednostek raketowych i radiotechnicznych OPK /jeśli taki manewr będzie przez nie realizowany/ realizowane będzie głównie poprzez ich organiczne służby kwatermistrzowskie, zdrowia i służbę samochodową.

Zabezpieczenie manewru jednostek raketowych i radiotechnicznych pod względem kwatermistrzowskim i medycznym polega na tym, że jednostki te organizują tzw. rzuty kwatermistrzowskie w celu przewiezienia odpowiedniej ilości środków materiałowych i sprzętu w nowy rejon ugrupowania i rozwinięcia ich do czasu przybycia rzutu bojowego, celem zabezpieczenia tyłowego działań bojowych tych jednostek.

Jeżeli chodzi o służbę samochodową jednostek raketowych i radiotechnicznych OPK to zaznaczyć trzeba, że zgodnie z istniejącym stanem faktycznym ma ona stosunkowo ograniczone możliwości, by mogła przewieźć jednorazowo całość posiadanego sprzętu i środków materiałowych jednostki. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że manewr zwykle będzie się odbywał na niewielkiej odległości, rzędu 30-100 km, przewóz środków materiałowych i sprzętu może być realizowany w kilku rejsach, przy stosowaniu zasady, że w pierwszej kolejności przewożone będą środki materiałowe i sprzęt niezbędne do szybkiego przygotowania danej jednostki OPK do działań bojowych.

V. ZASADY DOWODZENIA TYŁAMI WOJSK OPK

Należyście zorganizowane i sprawnie funkcjonujące dowodzenie - to podstawowy warunek wykonania zadań stojących przed tyłami wojsk OPK. Zasady i wymagania w zakresie dowodzenia obowiązują w równym stopniu jednostki i pododdziały liniowe, jak i organa tyłowe i są w zasadzie dla wszystkich jednostek jednokowe.

Z tego też względu wydaje się, iż nie ma potrzeby tego szczerzółowo omawiać. Nie mniej jednak należy poruszyć niektóre aspekty tego zagadnienia.

W pierwszym rzędzie należy podkreślić czynność, którą wydaje się dominować w kompleksie przedsięwzięć dowodzenia tyłami wojsk OPK. Jest nią szczegółowa i analityczna kalkulacja potrzeb, czasu i możliwości tyłów dokonywania w powiązaniu z czynnościami i przedsięwzięciami realizowanymi przez wojska OPK oraz z aktualną i przewidywaną sytuacją. W związku z tym sprawne dowodzenie tyłami może być osiągnięte poprzez :

- zapewnienie współdziałania między poszczególnymi pionami służb i szczeblami dowodzenia oraz służbami tyłów wojsk OPK;
- ciągłe studiowanie sytuacji oraz szybkie podejmowanie decyzji i stawianie zadań związanych z zabezpieczeniem tyłowym wojsk OPK;
- bieżącą i pełną informację o sytuacji tyłowej w podległych jednostkach;
- sprawny manewr oddziałami, pododdziałami oraz poszczególnymi urządzeniami /pododdziałami/ tyłowymi, a także zapasami środków materiałowych;

Dowodzenie tyłami wojsk OPK charakteryzuje się :

- stosunkowo dużą centralizacją;
- znacznym uzależnieniem tyłów wojsk OPK od centralnego organu zapatrującego /brak jest bowiem w wojskach OPK operacyjnej bazy materiałowej/;
- koniecznością kierowania dużą liczbą różnorodnych oddziałów, pododdziałów i urządzeń tyłowych na stosunkowo rozległym obszarze;
- koniecznością ciągłej zmiany zadań tyłów jednostek wojsk OPK odpowiednio do zmiany warunków w jakich odbywa się zaopatrywanie tych jednostek;
- koniecznością zorganizowania zabezpieczenia znacznej liczby jednostek różnych rodzajów wojsk i służb;
- koniecznością sprawnego kierowania skomplikowanym systemem zaopatrywania wojsk OPK i dowozu do nich środków materiałowych.

Szeroki zakres zadań stojących przed organami dowodzenia tyłami wojsk OPK i warunkujących zabezpieczenie nieprzerwanej i długotrwałej działalności bojowej lotnictwa myśliwskiego, wojsk raketowych i radiotechnicznych OPK, stwarza konieczność umiejętnego koordynowania i rozmieszczenia sił i środków tyłowych oraz odpowiedniego manewrowania nimi, w zależności od konkretnej sytuacji bojowej.

Do ważniejszych elementów dowodzenia i kierowania tyłami wojsk OPK w zakresie zabezpieczenia tyłowego prowadzonych przez nie działań bojowych, należy zaliczyć :

- ciągłą analizę stanu lotnisk i w razie potrzeby sprawną ich naprawę własnymi siłami i środkami. Jest to bardzo ważne, bowiem odtwarzenie gotowości eksploatacyjnej lotnisk będzie mieć decydujący wpływ na manewrowość i skuteczność prowadzenia działań przez lotnictwo OPK;

- ciągłą analizę potrzeb w zakresie uzupełniania zapasów środków materiałowych. Dostęp niektórych środków materiałowych, a przede wszystkim amunicji i paliwa lotniczego, może okazać się konieczny już w drugim-trzecim dniu działań bojowych. Szczególnie w ogniu jednostek korpusu OPK. Często może wynikać potrzeba korygowania planu dowozu środków materiałowych i wykorzystywania transportu w zależności od rozwijającej się sytuacji bojowej. Stąd konieczność utrzymywania stałej łączności z pododdziałami transportowymi;

- zabezpieczenie manewru i rozśrodkowania jednostek, w związku z czym wynikać będzie konieczność wyboru uzgadniania dróg do przemieszania rzutów naziemnych oraz dowozu środków materiałowych i sprzętu w celu zabezpieczenia działań bojowych w nowym rejonie;

- zabezpieczenie techniczne sprzętu uzbrojenia i pojazdów mechanicznych. Ruchome środki naprawcze wojsk OPK trzeba będzie dzielić na samodzielne grupy i kierować do rejonów uszkodzonego sprzętu;

- zapewnienie nieprzerwanej łączności z jednostkami tyłowymi, a szczególnie z pododdziałami transportowymi i źródłami zaopatrywania;

- współdziałanie z okręgami wojskowymi i organami OTK w zakresie zabezpieczenia ogólnowojskowego i kwaterymistrzowskiego wojsk OPK, wykorzystania dróg oraz zasobów miejscowych;

Dowodzenie całością tyłów wojsk OPK sprawuje zastępca dowódcy wojsk OPK do spraw techniki i zaopatrzenia poprzez swój sztab. Dokonywanie oceny możliwości wojsk OPK przez sztab wojsk OPK powinno się odbywać przy współdziałaniu sztabu tyłów wojsk OPK /służb technicznych i zaopatrzenia/, a wnioski dla służb technicznych i zaopatrzenia powinno głównie dotyczyć:

- przewidywanej intensywności działań lotnictwa myśliwskiego, wojsk raketowych i radiotechnicznych OPK oraz wynikających stąd potrzeb materiałowo-technicznych;

- potrzeb sieci lotniskowej;
- warunków pracy służb tyłowych;
- czasu i terminów jakimi będą dysponować służby techniczne i zaopatrzenia na zabezpieczenie manowru lotniskowego oraz ewentualne przegrupowania wojsk raketowych i radiotechnicznych OPK, a także na zapewnienie osiągnięcia przez jednostki wojsk OPK pełnej gotowości do działań bojowych.

Sztab tyłów OPK oraz podległe służby techniczne i zaopatrzenia, po ogłoszeniu zamiaru decyzji dowódcy dokonują oceny położenia /sytuacji/. Następnie sztab ustala główne zamierzenia planu zabezpieczenia tyłowego, po czym wydaje zarządzenia wstępne w celu przyspieszenia realizacji niektórych przedsięwzięć zabezpieczenia tyłowego działań bojowych wojsk OPK.

Zastępca dowódcy wojsk OPK do spraw techniki i zaopatrzenia uczestniczy w procesie wypracowywania decyzji przez dowódcę wojsk OPK. Wraz ze swym sztabem opracowuje równoległe koncepcje zabezpieczenia tyłowego wojsk OPK. Po zatwierdzeniu decyzji przez dowódcę wojsk OPK przekazuje ją podległym służbom i dowódcom niższych szczebli - początkowo ustnie, a następnie w formie zarządzenia pisemnego.

Sztab tyłów /służb technicznych i zaopatrzenia / wojsk OPK powinien zapewnić skoordynowanie działania służb technicznych i zaopatrzenia zarówno w zakresie pracy koncepcyjnej, jak specjalistyczno-organizatorskiej.

Podczas planowania zabezpieczenia tyłowego działań wojsk OPK sztab tyłów oraz poszczególne służby opracowują dokumenty organizacyjne i specjalistyczne z których to najważniejsze dołącza się do ogólnego planu zabezpieczenia tyłowego działań bojowych wojsk OPK.

w niektórych dokumentów, które powinny być wykonane przez tyłowe organa dowodzenia, jako najważniejsze zaliczyć należy:

a/ w grupie dokumentów ogólnych :

- rozkaz /zarządzenia/ dla służb technicznych i zaopatrzenia;
- plan zabezpieczenia tyłowego działań bojowych wojsk OPK.

b/ w grupie dokumentów specjalistycznych;

- plan zabezpieczenia lotniskowego;
- plan zabezpieczenia raketowo-technicznego;
- plan zabezpieczenia inżynieryjno-technicznego;
- plany zaopatrzenia poszczególnych służb;
- plan dowozu środków materiałowych i inne.

Plan zabezpieczenia tyłowego działań bojowych wojsk OPK /KOPK/ wykonuje się na mapie, dołączając do niego niezbędne dane w postaci tabel, kalkulacji i naliczeń. Ponadto, w razie potrzeby powinien być opracowany plan współdziałania z poszczególnymi okręgami wojskowymi i organami OTK, a także ze sztabami tyłów Wojsk Lotniczych Frontu i tyłów wojsk sojusznicych stacjonujących na obszarze kraju.

Kierowanie zabezpieczeniem tyłowym działań bojowych wojsk OPK odbywa się z Centralnego Stanowiska Dowodzenia /CSD/ wojsk OPK, w wydzielonym w tym celu kanale łączności, stąd powinna być zapewniona bezpośrednia łączność, przede wszystkim z :

- TSD Wojsk Lotniczych Frontu;
- zastępcami dowódców KOPK do spraw techniki i zaopatrzenia;
- szefami składnic i warsztatów DOPK i KOPK;
- jednostkami /pododdziałami/ transportowymi;
- urządzeniami tyłowymi wojsk OPK.

Na stanowisku dowodzenia /CSD/ dowódcy wojsk OPK, o którym była mowa, rozwija się grupa operacyjna służb technicznych i zaopatrzenia z kompletem dokumentów tyłowych i kompetencjami wchodzącą w skład grupy dowodzenia dowódcy wojsk OPK. Zapewnia to zastępcy dowódcy wojsk OPK do spraw techniki i zaopatrzenia warunki sprawnego kierowania procesem zabezpieczenia tyłowego działań bojowych wojsk OPK.

Wydrukowano w 20 egz.
Egz. nr 1-20 Bibl. Nauk. DZS
Wyk. płk BEDNARCZYK
Druk DS dnia 20.11.84r.
Druk ASG WP nr 02155/WW

